

Nr 22. Dvärgstinksot påträffat i Mellansverige

Vid utsädesbesiktningar i området har man under de senaste dagarna påträffat flera fall av dvärgstinksot i Södermanlands län. Det är mycket ovanligt att angrepp av dvärgstinksot upptäcks redan vid utsädesbesiktningar och därför kan man befara att angreppen är vanliga även i bruksodlingar i år. Det är därför mycket viktigt att kontrollera sina odlingar för att veta om det finns angrepp i fälten innan höstvetet skördas.

Senast vi hade ett utbrett angrepp av dvärgstinksot i Mellansverige var 1994. Då förekom även vanlig stinksot, vilket vi heller inte kan utesluta i år. Vanlig stinksot är inte så lätt att upptäcka i fält. Angripna ax ser lite spretiga ut får en blågrön färg samt gulnar något senare än friska ax. Kärnorna i axen är ombildade till illaluktande spormassor vilket är det tydligaste tecknet på angrepp. Symtomen av dvärgstinksot är däremot lättare att se. Angripna plantor får mycket kraftig bestockning och utpräglad dvärgväxt. Huvudskottet och ett par sidoskott kan vara friska och ha en normal längd medan de andra sidoskotten ofta inte blir längre än 30-40 cm höga. Även här är kärnorna i axen är ombildade och innehåller mycket stora mängder bruna illaluktande sporer.

Åtgärder

Det är viktigt att kontrollera sina fält före skörd så man vet om angrepp finns eller ej. Kraftiga angrepp ger luktproblem som kan göra spannmålen osäljbar. Det är därför viktigt att försöka skilja på friska och angripna fält/delar av fält vid skörd, torkning och lagring. Dvärgstingskot kan man ibland undvika att få in i tröskan genom att ta hög stubb.

Vid skörd av angripen vete sprids stora mängder sporer, som hamnar i fältet, men ofta också på angränsande fält. Dessa sporer utgör smitta för nästa höstvetegröda. Inför höstsådden är det extra viktigt att ha ett fullgott skydd mot stinksot och dvärgstingskot. De preparat som ger bäst skydd mot markburen smitta av dessa sjukdomar är Dividend och Sibutol. För att uppnå fullgott skydd är det också viktigt att hålla fulla rekommenderade doser.

Sorterna Stava och Magnifik ska vara resistent mot vanlig stinksot, Stava även mot dvärgstingskot. Resistensen är dock inte 100 procentig och kombineras därför med fördel med betning, för ett ännu bättre skydd.

Vi återkommer när vi vet mer om omfattningen och utbredningen av angreppet i år.

Växtskyddscentralerna i Linköping/Uppsala